

Skupna je odgovornost za dobre učne uspehe

Šola ni sama sebi namen. Usposabljanje mora bodoče izobražene, kulturne in razgledane člane naše skupnosti. Zato nikomur ne sme biti oseeno, kakšni so njeni uspehi ali neuspehi. Dobro delo naših šol je danes znatno poročeno za jutrišnje uspehe celotne naše družbene rasti. Slabe šole pa upravičeno vzbujajo bojazen, da bomo v prihodnjih letih v svoji rasti nujno nazadovale.

Iz tega spoznanja izvira nekoliko strožji kriterij, ki so ga uporabili pri ocenjevanju šolske mladine ob zaključku prvega polletja letošnjega šolskega leta. Ukrep je bil nujen, saj so naši učitelji in profesorji že dolgo opozarjali na to, da je mladina naših šol v svojem znanju občutno nazadovale. Učiteljski in profesorski zbori so pozdravili ta ukrep z odobravanjem, saj so ga predlagali v prepričanju, da mora nova družba vzgajati bolj izobražene, bolj kulturne, bolj razgledane ljudi, kakor jih je nekdanja. Z odobravanjem ga je pozdravila tudi pečina staršev, saj jim je temeljito znanje in resnična kulturnost njihovih otrok najbolj pri srcu. Nič ne de, če je bil njihov otrok ob semestru med tistimi, ki niso dosegli zadovoljivih uspehov. Starši takih otrok razumejo, da bo lahko prav to pripomoglo, da bodo njihovi otroci ob koncu leta morda med boljšimi. In prav to je bil osnovni namen tega ukrepa. Torej ne, kakor bi utegnil kdo misliti ob prvem ptisu, da je šlo za nizke odstotke dobrih učencev; nasprotno, namen tega ukrepa je bil zagotoviti visok odstotek dobrih učencev ob koncu leta ter vskladiti razmerje med oceno in učenčevim stvarnim znanjem.

V tem duhu so se lotili dela v drugem polletju šolskega leta vse naše šole in prospetni delavci na njih. Seveda pa to ne bo zadostovalo, če jih ne bodo v tem prizadevanju podprli tudi njihovi učenci in starši ter vsi, ki razen tega še odločilno vplivajo na otrokovo napredovanje. S tem sicer nikakor nečemo zmanjševati izrednega pomena učiteljskega in profesorskega dela za učne in vzgojne uspehe na naših šolah. Treba pa je vendar vedeti, da le-ti niso edini odločilni. Ni naključje, da so se šolski inšpektorji iz Maribora in Ljubljane okoličnice posebno priloževali nad poravnanimi neuspehi tistih učencev, katerih oboje roditelja sta zaposlena. Že samo to dejstvo nas znova resno opozarja, da kot družbena skupnost nismo znali urediti za te otroke izvenšolskega življenja tako, da med zaposlitvijo staršev ne bi bili prepusteni sami sebi. Množične organizacije, zlasti ženske v večjih industrijskih krajih, naj bi več razmišljale o tem.

Nimamo še pri rokah zaključnih poročil o učnih uspehih in neuspehih naše šolske mladine v prvem polletju, vendar pa nam že nekatera poročila očito kažejo, da uspehi še zdaleč niso bili zadovoljivi. Prav to vzbuja bojazen, da bodo nekateri starši v drugem polletju svoje otroke napačno navajali na nekakšen loo za red, namesto da bi jih podpirali v prizadevanju, da si razširijo svoje pomembno znanje. Pozneje v življenju in pri delu jim bo namreč lahko koristilo samo to, ne pa ocene, ki ostanejo zapisane v spričevalih. In kadar nehajo le-te izražati učenčev dejansko znanje, so še celo izgubile sleherni stvarno vrednost. Zato je prva in poglavitna dolžnost staršev v odnosu do šole, da navajajo svoje otroke na razumno, redno in pestno učenje.

V tej zvezi se nam razen vprašanja staršev in samih učencev nujno oglasuje tudi vprašanje našega učnega osebja. Izrek: »Kakršen učitelj, takšna šola«, utegne biti nekoliko enostranski, vendar pa je v njem precej resnice. To potrjujejo tudi poročila mnogih šolskih inšpektorjev, ki vedno znova zatrjujejo, da so posod tam, kjer imamo dobre upravitelje in ravnatelje šol, v redu tudi učni in vzgojni uspehi. In do istega sklepa pridemo tudi, če upoštevamo, da so dosegle mnoge šole najboljše učne uspehe na najnižji stopnji, slabše pa na srednji. Iz tega namreč nujno sledi, da mnogi učitelji že na osnovni stopnji, morda celo že kar v elementarnem razredu, ne izpolnjujejo o celoti svoje učiteljske dolžnosti. Pomembno osnovno znanje lahko izpopolnimo pozneje samo pri nadarjenih učencih, pri poprečnih pa ne.

Tako nalagajo rezultati prvega polletja letošnjega šolskega leta svoje zahteve tudi našemu učnemu osebju, ki naj stori vse, da bo njegovo delo res kvalitativno. Kvalitetno poučevati in vzgajati mladino pa zdej ni lahka stvar, saj nemo, da manjkajo mnogim šolam za tak pouk celo osnovni pogoji. Naši učitelji in profesorji morajo biti prav zaradi tega čisto naravnost iznajdljivi, če hočejo kljub tem težavam dobro poučevati. In to je v našem trdem obdobju boja za socializem njihova najosnovnejša dolžnost in njihov največji prispevek k skupni stvari.

Prav to pa tembolj terja od vseh naših prospetnih organov več razumevanja za šolo in za naše učne kadre. (Nadaljevanje na 2. strani.)

TEKMOVANJE TEKSTILCEV

Mariborska tekstilna tovarna - prva med najboljšimi

Socialistično tekmovanje, ki je dobilo prav poseben poudarek s tem, da so delavci sami prevzeli vodstvo podjetij, je gonila sila naših delovnih kolektivov. Najpopolnejšo obliko tekmovanja pa imajo podjetja tekstilne industrije, med katerimi si je zaradi uspehov, doseženih v drugem polletju lanskega leta, osvojila prvo mesto Mariborska tekstilna tovarna, ki prejme zato zvezno prehodno zastavo.

O delovnem kolektivu te tovarne smo že večkrat pisali, zato ni potreba, da

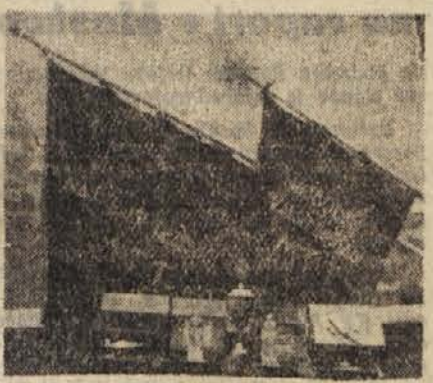

V MTT posvečajo veliko skrb vzgoji strokovnega kadra. Na sliki: Izpitna komisija ocenjuje znanje

ponovno na široko razlagamo njegov način dela. Dovolj je, če na tem mestu poudarimo, da se niso varali, ko smo pisali, da je turnirsko tekmovanje, ki so ga po zgledu mariborske tekstilne tovarne uvedla tudi druga podjetja, najboljše oblika tekmovanja.

Tovarna je stopila v drugo polovico lanskega leta z dolgom do skupnosti. Dotlej ji je namreč primanjkovalo surovin. Kljub zaostanku v prvem polletju je tovarna izpolnila letni plan že do 28. decembra. Brez turnirskega načina tekmovanja tovarna ne bi mogla doseči takega uspeha.

K uspehu tekmovanja pa je tovarni pomagala tudi skrb za normiranje delovnih mest. Lansko leto je bilo v tovarni normiranih 88% delovnih mest; od tega je bilo 92% tehničnih norm in 8% izkustvenih norm. Norme so predljudi dosegale povprečno s 103,1%, tkalnice s 102,5%, sukančarna s 112% in oplemenilnica s 105%. Ti odstotki zgornjo kažejo, da so norme realne. Realne pa so zato, ker jih redno revidirajo. Storitnost se je v primeri z letom 1949 povečala za 10%.

Priznanja zmagovalnim brigadam v MTT

Jugoslovanska razstava na Norveškem

Oslo, 10. febr. Norveška telegrafska agencija poroča, da so danes v Oslo odprli razstavo jugoslovanske narodne umetnosti. Razstavo je odprl norveški minister za zunanje zadeve Harvald Lange. Na razstavi, za katero so uporabili prostore v norveškem industrijskem muzeju, so prikazane narodne noše, izdelki iz usnja, filigranska dela iz lesa in kovin, slike na steklu, ženska ročna dela in drugi predmeti jugoslovanske domače umetnosti. Zastopniki norveške tiska so si včeraj ogledali razstavo. Ob tej priliki je jugoslovanski odpravnik poslov opozoril časnike na nekatere podobnosti med jugoslovansko in norveško domačo umetnostjo in izrekel željo, da bi tudi Norveška priredila podobno razstavo v Jugoslaviji.

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Skupna je odgovornost za dobre učne uspehe
Entezam se ni uspel sestaviti komisije za dobre usluge
Ob osemdesetletnici F. S. Finžgarja
Za koliko stotov lahko povečamo hektarski donos sena?
Prispevki naših dopisnikov — Športne vesti — Obvestila

Seja Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije

V petek 9. februarja 1951 je bila seja Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije. Po referatu predsednika vlade LRS tov. Sergeja Kraigherja je Izvršni odbor razpravljaval o kmečkih problemih in o razvoju socialističnega sektorja v kmetijstvu v Ljudski republiki Sloveniji.

Iz pisarne sekretariata IO OF Slovenije

Osvobodilna fronta Ljubljane napoveduje tekmovanje Mariboru in Beogradu

Mestni odbor OF Ljubljane napoveduje ob volitvah v Ljudsko skupščino LRS tekmovanje mestnemu odboru OF Maribor in mestnemu odboru LF Beograd.

Tekmovanje napovedujemo v naslednjih točkah:

Katera organizacija bo uspela najbolj poglobiti politično delo društev (kulturno-umetniških, telesno-vzgojnih in strokovnih društev) in ostalih organizacij. Rezultat naj se pokaže v politični aktivizaciji njihovega članstva v OF in brigi terenskih odborov OF za posamezna društva.

Katera organizacija bo v predvolilni kampanji izvedla boljše delo pri utrjevanju vseh svetov in Ljudske inspekcije ter pokazala pri tem največ konkretnih rezultatov.

Katera organizacija bo do volitev izvršila največji odstotek letnega plana prostovoljnih del v komunalni dejavnosti.

Katera organizacija bo v času pred volitvami najbolj utrdila in razširila svojo organizacijo, dosegla največji odstotek članstva v odnosu do števila prebivalcev ter izvedla najrednejše plačevanje članarine.

Kdo bo imel največji odstotek udeležbe na volitvah v Ljudsko skupščino. Kdo bo imel manjši procent v skrinjici brez liste.

Predlagamo, da tekmovanje ocenjuje posebna medmestna tekmovalna komisija, sestavljena iz članov vseh treh mest.

Mestni odbor OF Ljubljana

K uspehom pa je pripomogla tudi stalna skrb za usposabljanje kadra. V strokovnih tečajih se vzgajajo novi kvalificirani in polkvalificirani delavci. Plan izgradnje kadrov je tovarna presegla: plan kvalificiranih delavcev za 65%, polkvalificiranih pa za 20%.

Da se je v drugi polovici lanskega leta tekmovanje v tovarni tako razplamtelo, pa je predvsem zasluga de-

vanje vseh težav tudi v letu 1951. Mariborska tekstilna tovarna bo s svojim delavskim svetom tudi v bodoče doprinesla svoj delež k izgradnji socializma. Partijska in sindikalna organizacija pa bosta še bolj skrbeli, da usposobita čimvečje število članstva za uspešno vodenje podjetja.

Poleg Mariborske tekstilne tovarne je Centralna uprava sindikata tekstilcev ocenila kot najboljše še kolektiv tovarne »Varteks« v Varaždinu, kolektiv »Medjimurske trikotaže« v Cakovcu in kolektiv tovarne vrvi »Ivo Lola Ribar«. »Varteks« je proizvedel 61 ton preje nad planom, »Medjimurska trikotaža« se ponaša z najboljšimi izdelki trikotaže in je presegla plan za 7%, tovarna »Ivo Lola Ribar« pa je presegla plan za 10%.

Med brigadami v predilnicah bombaža je najboljša brigada Kate Vidaković iz Duge Rese, med tkalskimi brigadami »Jurišna brigada« iz Inteksa v Kranju, v predelavi volne pa brigada »Vranduže« iz tovarne »Branko Krstanović« v Paračinu.

Proglase na se tudi najboljše tkalke in predice. Najboljša predica bombaža je Barka Stišček iz tekstilne tovarne Duga Resa. Lani je normo presegala povpr. za 20%. Na predpredilni »flyer strojih« je najboljša predica Pavla Lazovec iz predilnice Litija, ki lani presegala normo za 16%. Najboljša tkalka bombaža je Pavla Brlež iz »Inteksa« v Kranju, ki je na desetih stavkih normo povprečno dosegala 119-odstotno. Marica Vukajlovič iz tovarne »Branko Krstanović« v Paračinu je pri tkanju sukna na štirih stavkih presegala normo povprečno za 38%.

Tkalke in predice, brigade in delovni kolektivi navedenih tovarn so na svoje uspehe lahko upravičeno ponosni, predvsem pa Mariborska tekstilna tovarna, kot prva med najboljšimi.

Ameriške čete prodrle v središče Seula

Pristanišče Inčon in letališče Kimpo v ameriških rokah

Tokio, 10. febr. Zastopnik ameriške 8. armade je danes potrdil prva novinarska poročila, da so čete ameriške 25. divizije vkorakale v Seul in zavzele seulo letališče Kimpo ter pristanišče Inčon. Kakor poroča UP, so ameriške enote zavzele Inčon, ne da bi izstrelile en sam naboj. Napredovanje je bilo nekoliko oteženo samo zaradi minskih polj, ki so bila okrog mesta in prav v mestu. Tudi letališče Kimpo je bilo zavzeto brez odpora.

O padcu Seula še ni poročil, v nekaterih novinarskih poročilih pa je rečeno, da so kitajske čete skoraj popolnoma zapustile mesto. Ameriška letala so davi nenelno krožila nad Seulom, vendar pa niso odvržla bomb, ker ni bilo ciljev. Kakor poroča UP, so se Kitajci in severni Korejci umaknili čez reko Han v severne dele mesta in so preteklo noč odšli zaletati iz težkega avtomatskega orožja na južnokorejske enote, ki so prišlele do severnih predmestij južnokorejske prestolnice.

Danes sta prispeli na reko Han blizu Seula dve ameriški oklopni koloni iz juž-

nega in jugovzhodnega sektorja fronte pri Seulu.

Preden so danes ameriške sile napredovale na področju Seula in Inčona, so močno bombardirale kitajske in severnokorejske položaje in utrdbe na tem odseku. Pri teh operacijah je sodelovala velika ameriška vojna ladja »Missouri«, težka križarka »Saint Paul«, dve britanski križarki, kanadski rušilec in več ladij drugih držav, ki se bore na Koreji.

Na osrednjem delu fronte so zadele ameriške in južnokorejske enote, ki so počasi napredovale, na zelo močan kitajski odpor severno od Hengsonga. Borbe so še v teku. Sinoči pozno so kitajske enote izvedle ponovni napad na južnokorejski del fronte na tem področju. Neka ameriška kolona ima že dva dni težke borbe na vzhodni obali Koreje.

Poveljstvo ameriške mornarice je sporočilo danes, da so pomorske sile generala Mac Arthura bombardirale včeraj več manjših krajev in pristanišč na vzhodni korejski obali.

Ameriška agencija UP o položaju na fronti

Korejska fronta, 10. febr. (UP). Po poročilih od sobote zvečer so se pričele sovražne čete pred dvema dnevoma umakniti iz Seula proti severu, da bi se reorganizirale. Tudi ameriške patrole južno od reke Han so zvedele, da je sovražnik pred dvema dnevoma prekoračil zamrzel ožine reke Han na treh mestih. Ameriški štab ugiba, kaj bodo Kitajci

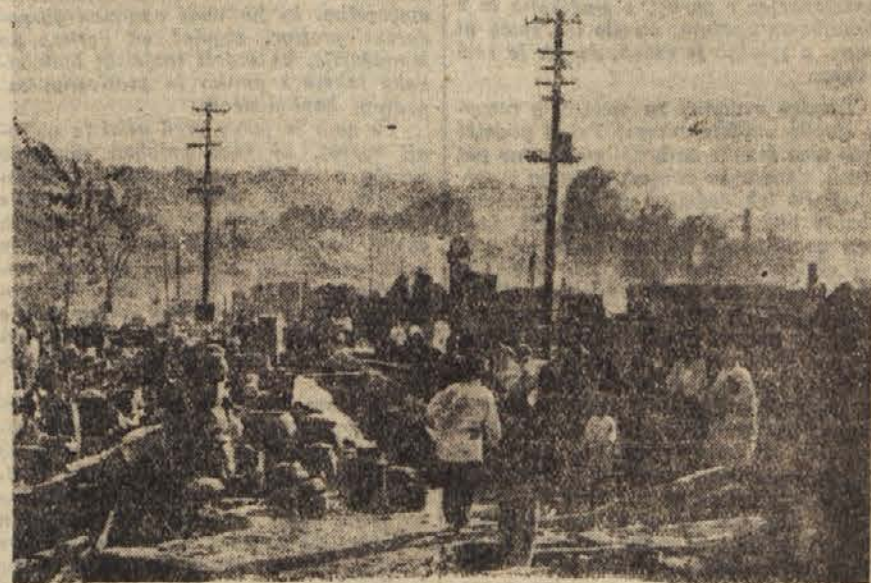
storili v bodoče. Nekateri menijo, da sovražnik še ni dovolj potolčen na zapadni fronti, da bi bil prisiljen k splošnemu umiku.

Na centralni fronti so se Kitajci še vedno ostro borili. Sile ZDA so tu zavzele samo kak kilometer ozemlja. Kitajske čete so se pojavile prvič nad Vondžujem in na vsej 50 milj dolgi fronti je divjala ostra borba.

Umik ima lahko dva pomena. 1) Kitajci žele morda pridobiti na času zaradi priprav na novo ofenzivo. Nenaden umik bi mogel pomeniti, da se Kitajci pripravljajo na nov udar. 2) Možno je, da so Kitajci poizkušali spraviti sile ZDA iz ravnotežja in izpostaviti vrzel med zapadno in centralno fronto, skozi katero bi poskušali novo ofenzivo. Kitajci so se prva dva tedna ostro bojevali za svoje postojanke. Na splošno so bili dobro opremljeni in v največ primerih dobro hranjeni. Borili so se z malo topništva in z nobenimi oklopniki ali motoriziranim transportom. Toda neke severno od Hana imajo komunisti na stotine kamionov in tudi tanke imajo — najmanj eno oklopno divizijo. Imajo avione »Mig« na reaktivni pogon ruskega izvora. Ta vojni potencial poleg še ogromne človeške mase ne pušča zavezniškim poveljnikom, da bi se naslajali ob že izvojevani zmagi.

Nova skupina ujetnikov izpuščena

Tokio, 10. febr. AFP poroča, da so Kitajci izpustili včeraj 37 ujetih vojakov generala Mac Arthura. Izpuščenih je 16 Američanov, 15 južnih Korejcev in 6 Angležev. Vsi so bili 2 meseca v kitajskem ujetništvu.

Tak je bil Seul po tretji »osvoboditvi«

ENTEZAM SE NI USPEL SESTAVITI KOMISIJE ZA DOBRE USLUGE

Prvi sestanek odbora za skupne ukrepe

Lake Success, 10. febr. Kakor poroča United Press, se bo odbor za skupne ukrepe prvič sestabil približno sredo, da bo izvolil predsednika. Za sedaj še ne bo začel proučevati diplomatske politične ali vojaške sankcije proti LR Kitajski. Ti ukrepi so odvisni od dela komisije za dobre usluge, kateri je Generalna skupščina poverila nalogo, da prouči možnosti za sporazumov ustavitve sovražnosti na Koreji. Od članov odbora za skupne ukrepe so do sedaj imenovali poleg ameriškega delegata in njegovega namestnika samo še delegata dveh držav. Burma in Jugoslavija sta izjavili, da ne bosta imenovali svojih delegatov.

Predsedniku Generalne skupščine Nasrolahu Entezamu se do sedaj ni posrečilo, da bi sestavil komisijo za dobre usluge. Po odklonitvi indijskega delegata Benegala Raua je tudi kanadski delegat Lester Pearson odklonil udeležbo. Švedski delegat Garfstrom je privolil v svojo udeležbo pri komisiji, tretji član, mehiški delegat Nervo pa še ni dal dokončnega odgovora.

Seja Sveta za Avstrijo

Dunaj, 10. febr. Dopisnik Tanjuga poroča: Na 140. seji Zavezniškega nadzorstvenega sveta za Avstrijo, ki je bila včeraj pod predsedstvom britanskega visokega komisarja, so 8 ure razpravljali o zakonu o izvolitvi predsednika Avstrijske republike. Zastopniki Velike Britanije, ZDA in Francije so bili mnenja,

Tudi v Pittsburgu organizirajo akcijo za pomoč Jugoslaviji

New York, 10. febr. (Tanjug.) Pittsburski odbor za pomoč Jugoslaviji je v četrtki organiziral veliko prireditev v korist Jugoslavije. Slovesnost je začela s govorom člana Kongresa ZDA Johna Blatnika, ki je poudaril pomen in potrebo dajanja pomoči Jugoslaviji, s katero naj bi se omilile posledice lanske suše. Izrekel je prepričanje, da se bo veliko industrijsko središče Pittsburg izkazalo pred vsemi drugimi pri akciji za zbiranje pomoči za Jugoslavijo. Ves pittsburski tisk prinaša danes poročila in slike s slovesne prireditve.

ŠTEVILKE O SOVJETSKI BIROKRACIJI

Izredno težko je premagati resnice večerajšnjega dne, ki so pa danes največja laž. Take so danes »resnice« o Sovjetski zvezi kot o nosilcu svetovnega napredka, o Sovjetski armadi kot o nepremagljivi armadi, o delitvi sveta v dva tabora: v naprednega z Sovjetsko zvezo na čelu in v reakcionarnega z angloameriškim imperikalizmom na čelu itd.

V ozadju vseh teh sprememb je vprašanje nastanka in razvoja sovjetske birokratske kaste, njen moralni politični lik, njen socialni položaj, njen položaj v proizvodnji in podobno. Običajno je mnogo govora o privilegiranem položaju te kaste in o njenih materialnih prednostih, ki se jih krčevito oklepa, kar je posebej razumljivo v socialno zaostalih prilikah Sovjetske zveze. Mnogo je bilo pri nas tudi diskusije o tem, ali gre za razred ali za kasto, kar je bilo pojasnjeno v Džilasovih »Sodobnih temah«. Ena izmed značilnosti je hirarhično zgrajena kasta je njena množičnost, o kateri bomo v tem članku nekaj več spregovorili. Pravezaprav gre za mnogoštevilnost birokratičnega aparata sploh. Teško je dobiti o teh stvareh posebej avtentične podatke. Vendar je nekaj podatkov, ki so iz najavtoritativnejšega izvora. Tako je Stalin v svojem poročilu na XVII. partijskem kongresu iznesel podatke, po katerih je v razdobju 1930-33 naraslo število delavcev in nameščenecv od 14.530.000 na 21.883.000. Zanimiva je pri tem notranja struktura teh sprememb. Stalin namreč pravi, da daje, da se je »število fizičnih delavcev« v tem obdobju dvignilo od 9.500.000 na 13.500.000. Kaj to pomeni? To pomeni, da je število »nameščenecv«, kakor pravi Stalin, naraslo od približno 5 milijonov na 8 milijonov. Ti podatki dokazujejo ogromno nesorazmerje med številom »nameščenecv« in delavcev, saj ne pridelata niti dva delavca na enega nameščenca. Poleg tega vidimo iz teh podatkov, da število nameščenecv hitreje narasla kot število delavcev. Kdo je vse vključen v ta nedolžni in vseobsežni pojem »nameščenec«, je težko reči. Nekateri trde, da ne obsega profesionalnih funkcionarjev v partiji, v sindikatih in v obrambnem aparatu; število teh sploh ni znano, a splošno je znano, da jih je zelo mnogo.

Izredno zanimivi so podatki o razvoju števila »nameščenecv«. Vsi ti podatki sicer niso iz tako avtoritativnih virov kot gornji, vendar se posebej ujemajo z gornjimi. Po teh podatkih je število nameščenecv leta 1924 znašalo 2.770.000. Leta 1929 pa je to število naraslo že na 4 in pol milijona. Nato pride leto 1933, ko število skoči na osem milijonov (Stalinovi podatki), nato leto 1941, ko znaša to število nič več in nič manj kot 11 milijonov! Danes cenijo to število na okrog 13 milijonov. Silno je interesantno, da pravzaprav pomenijo največji skok v razvoju birokratičnega aparata leta prve petletke in leta neposredno pred njo. Pozneje gre sicer stvar tudi svojo pot naprej, vendar pa ne več tako naglo kot v letih 1929-33, ko se ta aparat skoraj podvoji. Iz tega bi mogli sklepati na to, da je šel razvoj in številni porast birokratske kaste nekako vzporedno z razvojem ekonomike in da se je vodstvo

nja, da mora Zavezniški nadzorstveni svet odobriti zakon, sovjetski zastopnik pa je zahteval, da ga vrnejo avstrijski vladi, češ da ga ni mogoče odobriti, ker je napravljen na podlagi ustave iz 1929, ki pa je Zavezniški nadzorstveni svet ni priznal.

Zavezniški nadzorstveni svet je 1945 priznal ustavo iz 1929. leta s pripombo, da bo treba izdati novo ustavo. Večina zakonskih ukrepov pa temelji na predpisih te ustave in jih je Zavezniški nadzorstveni svet odobril.

PREPOVED INFORMBIROJEVSKIH BILTENOV V EGIPTU

Kairo, 10. febr. (AFP.) Egiptovska vlada je sprejela sklep, na podlagi katerega bo prepovedano tiskati biltene poročil, ki so jih izdajala poslaništva ZSSR, Madžarske in Romunije v Egiptu. O tem svojem sklepu je egiptovska vlada obvestila poslaništva omenjenih treh držav.

Nova izjava Hooverja o ameriški obrambi

New York, 10. febr. (Tanjug) V izjavi, ki jo je dal po newyorškem radiu bivši predsednik ZDA Herbert Hoover, je imenovani razložil svoj načrt za ameriško zunanjo politiko ter opozoril, da se ZDA ne smejo nesmotrno spuščati v spopad z ZSSR na kopnem.

Kakor poroča AFP, je Hoover izjavil, da morajo ZDA predvsem zgraditi močne letalske in pomorske sile, ki bi pomagale državam Zahodne Evrope v primeru vojne, češ da samo »take dovolj močne sile lahko pomenijo pravo in edino možno zaščito Evrope«. Izjavil je še, da bi pošiljali ameriške kopenske sile v Evropo ter izrazil mnenje, da bi bilo treba obrambo ZDA in zahodnoevropskih držav organizirati z letalskimi in pomorskimi silami na Atlantski, Tihem oceanu, Indijskem oceanu in Sredozemskem morju.

Zahteval je poročito, da bodo države Atlantskega pakta predvsem same gradile svoje sile in se same branile ter da morajo ZDA preprečiti pošiljanje kakršnih koli dobav LR Kitajski. Po njegovem načrtu bi morale ZDA istočasno oskrbeti Gangkajšov režim na Formozu s potrebnim strelivom ter mu pustiti proste roke

Pred razgovori Pleven-De Gasperi

Rim, 10. febr. (Tanjug) V ponedeljek se bodo začeli razgovori med predsednikom francoske vlade Renéjem Plevenom in predsednikom italijanske vlade De Gasperijem. Pretresala bosta najpomembnejša vprašanja, tako n. pr. o odnosu med Zahodo min Vzhodom, o Nemčiji, o francoskem načrtu za ustanovitev evropske vojske, o Schumanovem načrtu in še o številnih drugih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Pričakujejo, da se bosta Pleven in De Gasperi razgovarjala tudi o ustanovitvi italijansko-francoske unije.

ZDA bodo nudile Pakistanu tehnično pomoč

Karachi, 10. febr. (Tanjug) V Karachiju je bil podpisan sporazum med Pakistanom in ZDA, po katerem bodo ZDA dajale Pakistanu tehnično pomoč na podlagi 4. točke Trumanovega programa. AP poroča, da sodijo, da ho ta tehnična pomoč uporabljena povesti za pospeševanje pakistanskega kmetijstva.

glede na Kitajsko. Japonski in Zahodni Nemčiji je treba dati čimprej popolno neodvisnost. Na koncu je poudaril, da ne misli, da bi se morale ZDA odreči kakršnim koli pogodbam ali obveznostim.

Prispevek Kanade k obrambi Evrope

Pariz, 10. febr. (AFP) Veleposlaništvo Kanade v Parizu je objavilo podatke o vojaškem prispevku Kanade za Atlantski pakt. V načrtu je, da bo ob enem z ameriški četami poslan v Evropo tudi večji kontingent kanadskih kopenskih sil. Kanadska redna vojska, ki bo dana na razpolago glavnemu štabu Atlantskega pakta, bo štela 115.000 mož.

Kanada je doslej dala popolno vojaško opremo za eno holandsko divizijo, v kratkem pa bo prispelo kanadsko orožje in strelivo za opremo ene belgijske divizije. Kar se tiče pomoči pomorskim silam, bo Kanada oborožila z najmodernejšim orožjem več sto ladij in modernizirala naprave za obrambo v velikih pristaniščih.

V švic žene še vedno nimajo volilne pravice

Bern, 10. febr. Svetovna javnost je vajena gledati na Švico, da je med kapitalističnimi državami ena izmed zelo demokratičnih, saj imajo posebno precejšnje pravice narodnosti v okviru švicarske države. Za Švico in za državljane švicarske države, da v tej državi žene ne morejo biti izvoljene, niti ne morejo voliti. Šele v zadnjem času je začela Zvezna skupščina resno razpravljati o tem vprašanju. Potrebna pa bo zato tudi revizija ustave.

K temu ukrepu se odgovorni švicarski državniki zelo obojevali. Ker baje nastaja sploh vprašanje, ali je večina švicarskih žena za to, da bi dobile volilno pravico, so sklenili izvesti statistični popis mnenja žena. Vprašali so tudi vlade kantonov, ali se strinjajo z izvedbo takega statističnega popisa. Vladi kantonov pa so zelo različno odgovorile. 13 vlad je bilo sploh proti izvedbi takega statističnega popisa, ker je nevarnost, da bi se za večina žena ne udeležila. Nekateri vladi so se izgovorile na težave, iz Wallisa pa je kantonska vlada sporočila, da ni mogoče trditi, da bi imele žene mnogo interesa za volilno pravico. Izkazalo se je, da niti ena kantonska vlada ni bila v celoti za pasivno in aktivno volilno pravico žena.

Zaradi takega rezultata ankete predvidevajo, da bodo dali švicarskim ženam le postopoma volilno pravico. Najprej bodo dobile žene politične pravice na področju cerkvenih občin, na področju skrbstva, pri pomoči revnim in pri vzgoji in to v okviru občin in kantonov. Na teh področjih bodo imele žene aktivno in pasivno volilno pravico.

Šele, ko bodo izkušnje pokazale, da bi bilo primerno razširiti to pravico švicarskim ženam tudi v okvir vseh drugih ustanov, bodo to storili.

Secchia potuje zopet na raport v Moskvo

Namestnik glavnega sekretarja KP Italije Pietro Secchia, ki se je pred kratkim vrnil iz Sovjetske zveze, je v petek zopet odpotoval v Moskvo. Z njim je odpotoval tudi komunistični senator iz Bolgove Colombi.

V Italiji sodijo, da je bil Secchia politikian v Moskvo, da bo dal pojasnila o zadnjih dogodkih v KP Italije, posebno o vrenju med partijskim članstvom in v vrstah bivših italijanskih partizanov, ki je nastalo po izstopu komunističnih poslancev Cucchijs in Magnanija. Značilno je, da potuje s Secchio tudi senator Colombi, sekretar pokrajinskega odbora KP za Bolgno, ki je vodil preiskavo o Cucchijevem in Magnanijevem primeru.

Odslej pa hočemo biti med prvimi so sklenili v poljčanskem okraju

Pri preteklih volitvah v fronte odbore in okrajni ljudski odbor je bil poljčanski okraj med tistimi, ki predvolilnim pripravam niso posvečali dovolj pozornosti, kar je bil tudi glavni vzrok, da so volitve v nekaterih krajih sorazmerno slabo uspeli. Za tem pa so se volivci na svojih zborih o tem pogovorili in sklenili, da takšnih napak ne bodo več ponovili. To pa hočejo pokazati prav sedaj, ko gre za volitve poslancev v Ljudsko skupščino. Za poldrugi mesec se pripravljajo, kako bi se uvrstili med najboljše okraje, in uspehi se že kažejo.

Med prvimi v Sloveniji so sestavili načrt dela, ki ga je Izvršni odbor OF Slovenije razmislil in razposlal vsem okrajem kot primer dobrega načrta za volilne priprave. Domala vsi volivci 199 osnovnih frontnih organizacij so že spoznani z načinom dela. V centrih KLO je bilo doslej že okrog 40 predvolilnih sestankov, kjer so poleg gospodarskih in političnih nalog razpravljali tudi o načinu volitev, zlasti pa so se pogovorili o kandidatih, ki jih je predlagal okrajni zbor OF. Na množičnih predvolilnih sestankih so beležili res lepo udeležbo v Šmarju pri Jelšah, kjer je bilo prisotnih 310 volivcev, dalje Rogški Slatini 320 volivcev, Slovenskih Konjicah 240, Zrečah 150, Črešnjevcih 150 itd. V Zbelovem, kjer na sestanku še ne pominjajo tako množičnega obiska, so zivahno razpravljali o gospodarskih in političnih vprašanjih, medtem ko o kandidatu niso dosti razpravljali, ker ga vsi poznajo in mu zaupajo, da jih zastopa v Ljudski skupščini. Na sestanku so volivci izvolili najboljše frontovce kot podpisnike za kandidata. Izvoljeni frontovci so z zadovoljstvom opravili to dolžnost. Obljubili so, da bodo pred volitvami napeli vse sile, da bo njihov dolgovni načrt v celoti izpolnjen, na dan volitev pa bodo že v jutranjih urah glasovali.

V Podčetrku, kjer bo kandidiral predsednik Izvršnega odbora OLO Franc Lubej, je 160 volivcev napolnilo dvorano in živahno razpravljalo o svojem kandidatu. Izredno uspel sestanek so imeli tudi v Polju, kjer je bilo pri

IZIDI VOLITEV NA ZLATI OBALI

London, 10. febr. (Tanjug) Po zadnjih podatkih o izidu volitev v britanski koloniji Zlata obala je narodna stranka dobila 34 mandatov od skupnega števila 38. To stranko ima britanski tič za skrajno nacionalistično. Med kandidati narodne stranke, ki so bili izvoljeni z velikansko večino, je tudi voditelj stranke, ki je v zaporu, ker je lani organiziral ilegalno stavko.

Zlata obala, ki meša dobrih 200.000 km², šteje pa skoro 4 milijone prebivalcev, leži ob Ovinejskem zalivu na zapadnem delu afriškega kontinenta. Glavno bogastvo te kolonije sta kakao in zlato. Še leta 1938 je znašal delež kakava v izvoznih trgovini te dežele 40%. Zlata obala je v pogledu kakava največji producent na svetu. Politično se je začela ta dežela prebujati šele v zadnjih letih. Lansko leto so imeli generalni štrajk, letos pa je domaši kongres Trade Unionov med drugim postavil zahtavo, naj bi ta kolonija dobila položaj britanskega dominiona. List »Daily Mail«, ki izhaja v glavnem mestu Accri (Accra šteje danes že 100.000 prebivalcev), se je postavil na čelo gibanja za samopravo.

OBSDOBA ŽELEZNICARSKEGA SINDIKATA V CHICAGU

Chicago, 10. febr. Associated Press poroča, da je federalno sodišče v Chicagu obsodilo zaradi nespoštovanja sodišča neodvisni sindikat železnicev na nedavno kazeno 25.000 dolarjev. Pri nedavni stavki za zvižanje mezd, ki ga je organiziral ta sindikat, je bilo v zastoju okrog 50 tisoč iz glavnih industrijskih središč ZDA. Ameriška vlada je sklenila, da bo zaradi stavke uvedla še en postopek proti temu sindikatu.

Skupna je odgovornost za dobre uspehe

(Nadaljevanje s 1. strani.) Znani so primeri, ko osnoonošolski učitelj na podeželju še vedno tudi po dva dni v tednu izostane iz šole, ker mora opravljati druge posle. Često mora sam po to in ono, kar je nabavila šola iz krajevnega proračuna. Da trpi pri tem šolski pouk, je na dlani. Naposled pa si tudi ne moremo misliti dobrih učnih uspehov na šolah v tistih okrajih, kjer mora okrajni šolski inšpektor opravljati najrazličnejše druge posle, medtem ko se lahko posveti instruktazi učnega osebja le v pičlem času, ki mu preostaja. Med takšne okraje sodijo za zdaj poljčanski in krški, kjer se je okrajni inšpektor v proem polletju le 6 dni mudil o šolah, in goriski, kjer je inšpektor pregledal o osem letšnjem šolskem letu le osem šol. Komentar je tu pač odveč.

In kako naj bo strokovno slabo podkovan inšpektor mentor za vse učno osebje o okraju? Kako naj prav on posreduje dobro učno in vzgojno delo? Ali ni morda tudi to delno krivo, da se priložujejo, da so tudi mnogi upravitelji naših šol le preveč samo dobri gospodarji, premalo pa svetovalci za učno in vzgojno delo celotnemu šolskemu kolektivu? Nekaj bo tu pač krivo tudi to, da naše upravitelje in ravnatelje v nekaterih primerih morda le preveč preobremenjuje, večkrat tudi z nepotrebnim pisarniškim delom. Neki inšpektor je pripovedoval, da morata izpolniti upravitelji ali ravnatelji sedem formulacij, če hočeta izplačati tovarišem na šoli mesečne plače.

Tudi objektivne ovire na poti k boljšim učnim uspehom na naših šolah bi v nekaterih primerih z lahkoto odstranili. Samo en primer. Oddelek za učila pri Ministrstvu za prosveto ima za nekatere predmete še precej učil, mnoge šole pa jih skoraj sploh nimajo. Kdaj se bo to stanje spremenilo? Ne bo se spremenilo vse dotlej, dokler bomo imeli še precej takih krajevnih ljudskih odborov, ki obravnava opravilne šolske učne in med razno-terostmi.

»Da, da galubčki... te tri bomo že pozdravili, toda kje bomo našli prostor za ostali svet.«

Ivan Bračko

Za koliko stotov lahko povečamo hektarski donos sena?

Ali bi v Sloveniji mogli rediti več živine? To vprašanje smo si v zadnjih letih že večkrat zastavili. Ko ocenjujemo uspehe kmečkih delovnih zadrug, navadno med drugim ugotavljamo, da z druge ne redijo dovolj goveje živine in v tem pogledu zaostajajo za zasebnimi živinorejci, ki pa tudi večkrat ne izkoristijo dovolj zmogljivosti zemlje za živinorejo. Kako pa odgovarjajo na to vprašanje strokovnjaki, ki so proučili naše razmere?

Odgovor najdemo v novem slovenskem strokovnem časopisu »Živinorejec«, ki je pravkar začel izhajati kot »poljudni mesečnik za povzdigo naše živinoreje«. Izdaja ga Društvo veterinarjev in veterinarskih pomočnikov LR Slovenije. Ing. Jakob Ferjan ugotavlja v članku »Ali bi mogli rediti več živine?«, da je živina v Sloveniji zelo slabo hranjena tudi drugo leto, ko ne čutimo posledic suše. Ali smemo zaradi tega sklepati, da ne pridelamo dovolj krme za živino in da ni mogoče rediti več živine?

Kar zadeva prehranjevanje živine, imamo v Sloveniji vse pogoje za napredno živinorejo, ugotavlja strokovnjak. Od živinorejev je odvisno, ali bodo te pogoje izkoristili tako, da se bomo mogli uvrstiti med živinorejsko napredne države.

Živina v Sloveniji je na splošno slabo hranjena, ker živinorejci s svojimi zastalimi kmetijskimi obrati ne izboljšujejo virov za pridobivanje krme in ker je krmna površina premajhna. Pri nas še vedno zanemarjajo pridelovanje osnovnih krmil na njivah. Pridelovanje osnovne krme na njivah ima pred drugimi načini pridelovanja krme to prednost, da moremo pridelati mnogo več boljše krme kakor na travnikih in da je mogoče krmila čez zimo konservirati, tako da ostanejo sveža. Sočna krma pa živini mnogo bolj prija, da jo uživa z mnogo večjim tekotom in s pridom ter da živalski organizem prejme razen navadnih hranilnih snovi tudi vitamine. Zaradi tega se pri kravah poveča molznost in na splošno je vočja proizvodnost.

Razen tega, da pridelujemo mnogo premalo krme na njivah, pa doslej tudi nismo konservirali niti toliko zelene krme, kolikor bi je mogli. Strokovnjak trdi, da bo naša živinoreja postala napredna šele, ko bo živina tudi pozimi primerno preskrbljena s sočno, oksisano krmno. Silose bomo torej potrebovali vedno, ne le za primer suše. Krmno bomo pridelovali na razmeroma majhnih površinah, toda pridelali bo velik.

Živinorejci pa si morajo tudi prizadevati, da zagotovijo živini čimveč beljakovin že z osnovno krmno. Mnogo beljakovin vsebujejo metuljnice, predvsem soja, grašica, grah itd., pa tudi lucerna in detelje. Če bi vsa kmetijska gospodarstva v redni kolobar njivskih kultur uvedla deteljo in lucerno, bi se zaradi povečanega pridelka krme zboljšala prehrana in proizvodnja živine, povečala pa tudi rodovitnost njiv. Da bi se ohranila čimvečja rodovitnost njiv, nekateri strokovnjaki priporočajo tako imenovano travnopolno kolobarjenje. Po tem kolobarjenju je približno osmina do četrtina njiv trajno, toda izmenoma posejanih s travnicami.

Dobro seno moremo zanesljivo pridelati samo na urejenih, primerno gnojjenih in negovanih travnikih. Kakor njive je treba gnojiti in primerno obdelovati tudi travnike ter jih od časa do časa posejati s semenom dobrih travnic. Hudo zapleveljene travnike pa je treba preorati in na njih ponovno posejati travnice. Travnike je treba vsako pomlad temeljito prebrati.

Strokovnjak opozarja, da bi mogli s krmilno vrednostjo povečanega pridelka krme po predlaganih agrotehničnih ukrepih — če bi se hektarski donos sena povečal samo za stot — prehraniti 43.800 glav odrasle goveje živine več. Če bi se pa že ne povečalo število goveje živine, bi se izboljšala prehrana doslej premalo krmljenih živali. Računajo, da bi s smotno obdelavo in gnojenjem travnikov in košenic povečali hektarski donos sena

vsaj za deset stotov. Na urejenih travnikih pa bi se povečala tudi hranilna vrednost krme. Tako bi bilo mogoče izboljšati prehrano živine, hkrati pa rediti tudi več živali.

Nadalje strokovnjak opozarja, da je zgrešena in za živino skrajno škodljiva tako imenovana hlevska reja živine. Govori o pravilnem izkoriščanju pašnikov in poudarja, da je popolnoma pravilna ureditev prav takšna kakor travnikov, to se pravi, da je treba tudi pašnike po potrebi preorati in znova posejati. Omenja tudi sodobno izkoriščanje pašnikov s pašo v črednikih ali pogonskih pašnikih. Pašniško površino ogradijo na 5 do 8 predelov. Brž ko živina popase prvi predel, jo spustijo v nadaljnega, potem v tretjega itd. Prednost je v tem, da je paša vedno mlada in da nekatere preddele morejo celo pokositi, če jih živina vseh ne popase. Razdrobljena posest je pa velika ovira za ureditev črednikov.

Pisec končno sklepa: V Sloveniji imamo vse pogoje, da redimo čimveč živine. Živinorejci pa bi morali upoštevati naslednja načela: količina in kakovost krme se bosta znatno povečala s povečanjem njivskih površin, posejanih s krmnimi rastlinami; v zvezi s tem je treba izboljšati tudi načine konserviranja krme, in zlasti posplošiti kisanje zelene krme; ureditev in izkoriščanje travnikov in pašnikov po sodobnih znanstvenih načelih je nujna potreba; temeljitše izkoriščanje naštetih in drugih pogojev, ki so dani za razvoj živinoreje v Sloveniji, bo povečalo proizvodnjo že pri nespremenjenem staležu živine.

21 NOVIH DALJNOVODOV V SRBIJI

Lani je republiško podjetje za graditev daljnovodov in transformatorskih postaj »Elektro-Srbija« popolnoma dogradilo 21 daljnovodov.

Najpomembnejši novi daljnovodi so: Petrovac — Svetozarevo (72 km), Zvečan — Kosovo (38 km), Vreoci Zvečane — Stubline (30 km), Ranko-ričvo — Ušće (40 km), Novi Sad — Čib (30 km) itd. Pomembnejši daljnovod bo tudi Valjevo — Zvornik, kjer postavljajo stebre. Po njem bo nova velika hidrocentrala in Zvorniku na Drini oddajala električno energijo jugozahodni Srbiji s pomembnimi industrijskimi in rudarskimi kraji, predvsem rudniku antimonu v Zajači, industriji v Valjevu, Loznici in drugih krajih.

Pri nas so odlični pogoji za gojitev soboljev

Pred zadnjo svetovno vojno je bilo v zemeljski okolici prva farma za rejo soboljev na Balkanu. Spočetka so imeli le nekaj živali, v osemih letih pa so jih zredili že 200. Po kakovosti krzna sobolji jugoslovanske farme niso zaostajali za norveškimi. Med vojno je okupator uničil tudi to farmo.

Zdaj so strokovnjaki spet načeli vprašanje reje soboljev v naši državi. Gre nedvomno za pomembnejše gospodarsko vprašanje, saj je sobolje krzno dragoceno blago na svetovnem trgu. Naša država bi prejela lepe devize za izvoženo krzno. Vedeti je treba, da je ženski plašč iz soboljevine pred vojno stal 150.000 do 200.000 din. Za izdelavo takšnega plašča je treba 70 do 80 kozic.

Soboljevino so izvažale naslednje države: Kanada, Norveška, Švedska in Finska. Najboljša je bila kanadska soboljevina, za njo pa ni mnogo zaostajala finska. Tudi v Franciji in Nemčiji so imeli farme za rejo soboljev. Soboljevina je tudi dandanes zelo cenjena na svetovnem trgu in bi je mogli prodati neomejene količine.

Strokovnjaki trdijo, da so naše podnebne razmere za rejo soboljev najprimernejše v Evropi. Pogoji za ustanovitev farm so torej ugodni. Domovina soboljev je Severna Amerika, pa tudi Sibirija in Japonska. Po-

Ob 30-letnici naše industrije gumijske

Življenje v stari in novi »Savi«

V naglem industrijskem razvoju si je kavčuk v zadnjih desetletjih utrl pot skoraj v vse industrijske panoge. Uporaba gumijastih izdelkov v široki potrošnji narašča iz dneva v dan. Tako torej danes. In v preteklosti?

Medtem ko so ljudje že pred več tisočletji predelovali usnje, poznali tekstilno industrijo in črno metalurgijo, so pričeli predelovati oz. uporabljati kavčuk šele pred dobrimi sto leti. Prvič so ga odkrili v 15. stoletju v Braziliji; Kristof Kolumb je bil prvi Evropejec, ki je prinesel v Evropo naravni kavčuk (l. 1493).

Leta 1823 je Anglež Mac Intoch s predelanim kavčukom prevlekel platno.

Načrtu so sledile akcije: ob Korkri v Kranju so kupili »Sodarjevo« postavbo, zgradili tovarniške prostore, z Dunaja pa privlekli nekaj starih strojev. Februarja 1921. leta so tovarno registrirali pod imenom »Vulkan«, v istem mesecu pa izdelali prve gumijaste plošče za podpetnike. Začetna proizvodnja je bila zelo preprosta. Dnevno so proizvedli 50 kg podpetnikov, z vulkacijo kasneje pa do 150 kg. Izdelovali so še tesnilne plošče in radirke. Proizvodnjo, ki ni dajala »mastnejših dobičkov« — podpetniki so se zlomili že v rokah — je oviral tudi slab električni tok: če je zvečer obratovala tovarna, Kranjčani niso imeli

zaradi nasprotovanja socialdemokratskih zaupnikov ni uspelo. Leta 1937 so ustanovili partijsko organizacijo s sekretarjem Lojzom Tomažičem (ki je padel v NOB). Uspehi partijskega dela so se zrcalili zlasti v pridobivanju zaupnikov in v znanem zletu »Svobode« v Celju. Med okupacijo se je partijsko delo še razširilo; mnogi so odšli v partizane, drugi pa so skupaj z zavednimi delavci zavirali proizvodnjo.

UDARNIŠKI KOLEKTIV

Ob osvoboditvi je imela tovarna ekvonomno založo kavčuka (danes bi zadostovala komaj za teden dni!), s katero so morali shajati do leta 1946. Najprej so pričeli popravljati plašče in zračnice za kolesa. Iz starih gumijastih odpadkov pa so izdelali na tisoče gumijastih čevljev (opankov) ter podpetnikov. Šele proti koncu 1946. leta so prejeli prve količine kavčuka. Ko jih je obiskal tovariš Tito, so delavci obljubili, da bodo vse proizvodne naloge uspešno izpolnjevali. Obljubo so tudi držali.

Že 5. februarja letos so izpolnili petletni plan po vrednosti (329 dni pred rokom). Če upoštevamo, da je tovarna »Sava« ena izmed redkih tovarn v Jugoslaviji, kjer po osvoboditvi niso zgradili večjih objektov, temveč so izrabili rezervne prostore, kjer so z boljšimi delovnimi načini, s socialističnim tekmovanjem, z novo organizacijo dela, z varčevanjem, z racionalizacijami in novatorstvi dosegli večjo proizvodnjo, je ta uspeh še večji. Storitnost enega delavca (po tomanji) se je dvignila za 90%, po vrednosti pa za 94%. Na kakšen način so v »Savi« dosegli take uspehe?

Tovarna »Sava« je zastarel obrat, etnien na strmem terenu, kjer se ne more več razširiti. Stroji so pa taki, kot so bili ob nastanku gumarske industrije. Tembolj je pomembno, da so delavci in strokovnjaki dali 25 racionalizacijskih in enovatorskih predlog, s katerimi so dvignili storitnost. Med najvažnejšimi racionalizacijami so: nov način konfekcije in vulkanizacije brezkončnih transportnih trakov, nov način mešanja zmesi, stroj za izvlačenje ogrevnih duš, stroj za izdelovanje avtoplaščev, stroj za rezanje kavčuka in nova naprava za ovijanje žičnih jeder. V štirih letih so v »Savi« podelili 1533krat udarniški naziv, pohvalili in nagradili pa 1220 ljudi. Že 1947. leta se je v šestmesečnem tečaju usposobil 26 mojstrov in delavcev, v naslednjih letih pa je število naraslo na 246. Kolektiv »Sava« se ponaša tudi s tremi člani, ki so predčasno izpolnili svoje petletne naloge: Klara Šušteršič, Matija Borovnica in Adolf Pelcoj.

Kakšna je kvaliteta izdelkov, vedo najbolje potrošniki. Samo en primer: pred vojno so plašči za kolesa zdržali do 7000 km, zdaj pa zdrže celo do 14.000 kilometrov.

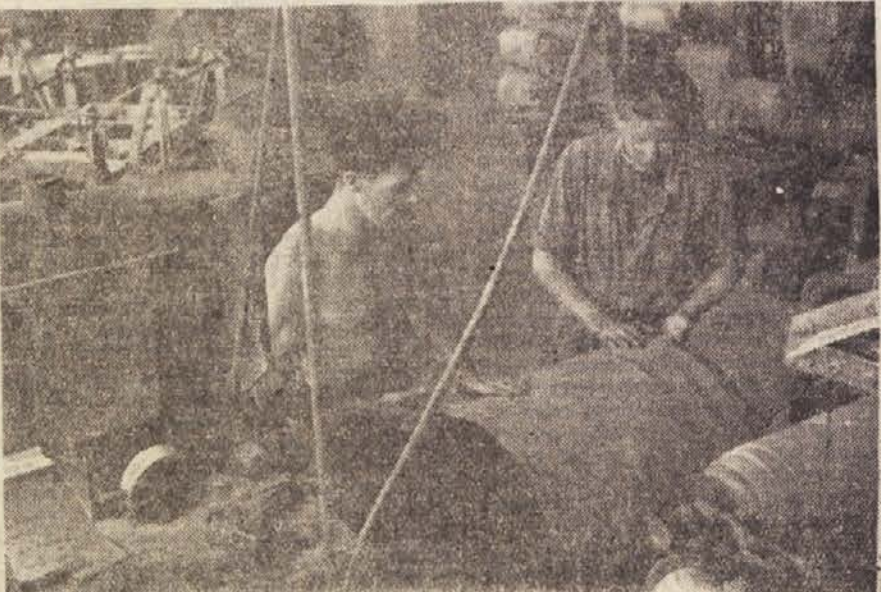
STARO IN NOVO

Letos praznuje kolektiv »Sava« tridesetletnico obstoja tovarne in hkrati 30-letnico gumarske industrije v državi. Trideset let! Dolga doba, polna revolucionarnih sprememb. Nekdanjega »pru-soveškega« režima ni več v tovarni. Zdaj vladajo v tovarni socialistični delovni odnosi, življenje z enim samim smotrom: koristiti s proizvodnjo skupnosti. Trideset let! Še vedno isti prostori v tovarni, atinjeni in ozki, prav nič podobni našim novo zgrajenim tovarnam. A vse to delavcev in delavk ne moti. V sebi namreč nosijo sliko bodočnosti, ko bodo te prostore zamenjali z novimi.

V »Savi« danes lahko proizvajajo nad 2000 različnih predmetov, tekoča proizvodnja pa daje nad 800 specialno tehničnih in potrošnih predmetov.

Dragocenihi gumijastih izdelkov, ki so našemu gospodarstvu nujno potrebni, ne uvažamo več. Daje nam jih »Sava«.

—ba

V oddelku za izdelovanje avtomobilskih plaščev

A uporabnost kavčuka še ni bila zadovoljiva, ker se je ta na toploti preveč lepil, na mrazu pa strdil. Šele ko so leta 1839 uvedli v Ameriki vulkanizacijo, se pričela industrijska predelava kavčuka.

»MODA« JE RODILA TOVARNO V KRANJU

Dandanes so v modi »gumarice«. Takoj po prvi svetovni vojni pa so bili moderni gumijasti podpetniki. — Štirje kranjski meščani so leta 1920 sklenili sami izdelovati podpetnike. Kazalo je namreč, da »na račun mode« lahko obo-

toka, če pa so prizgali luč meščani, ni mogla obratovati tovarna.

DOBER NOS

Nova tovarna podpetnikov v Kranju je bila trin v peti tvrdki »Semperite« na Dunaju, ki je imela prodajalne v Jugoslaviji. Delničarji »Semperite« so imeli »dober nos« in so zavohali v kranjski tovarni — če bi njihova — velike dobičke. Kako ne! Razširili bi jo, za nizke plače bi dobili dovolj delovne sile. Tako se je pričela borba med »Semperitom« in »Vulkanom«. »Semperitove« izdelke so pocenili; »Vulkan« je konkuriral s še nižjo ceno na račun delavskih plač. Delničarji »Vulkan« so v stiski zaprosili radikale za brezobrestno posojilo, a ker radikali pri volitvah niso zmagali, je šlo posojilo po vodi. Domači kapital je končno propadel v tej konkurenci ter so leta 1925 prodali tovarno »Semperit«.

Po okupaciji Avstrije je tovarno prevzel nemški koncern »Continental« iz Hamburga. Tuji kapitalisti, ki so proizvajali samo dobičkanosne predmete (okoli 150 vrst), so tudi pazili, da a proizvodni niso konkurirali svojim matičnim tovarnam, ki so izvažale gumijaste izdelke v Jugoslavijo. Med okupacijo so izdelovali v tovarni predvsem gumijaste potrebščine za invalideke palice in proteze.

TEZKI BORBENI DNEVI

Najstarejši delavci še dobro pomnijo težko delo in življenje v prvih letih tovarne. Delo je bilo težko ne samo zaradi slabih delovnih pogojev in nizkih plač, temveč tudi zato, ker so bili avstrijski in nemški strokovnjaki v pravem pomenu gospodarji nad delavci. Goldschmid, Brei, Weber in druga podobna imena tujih izkoriščevalcev so še danes za delavce pekoč spomin. V takih težkih prilikah so delavci našli izhod le v strokovnih organizacijah, čeprav zaradi nekaterih oportunističnih vodij večjih uspehov niso želi. Ko so leta 1936 stavkali v nekaterih tovarnah v Kranju, se jim je tudi »Sava« skušala pridružiti, kar pa

zneje so se sobolji udomačili in prilagodili evropskemu podnebnju. Sobolje je mogoče rediti kjer koli v nižji legi na vsakem kmetijskem ali gozdnem gospodarstvu. Živali so mirne, tako da se hitro prilagodijo tudi v gostu obljudenih krajih, celo v mestih. Sobolji se hranijo z mesom, in sicer z vodnimi živalmi, jajci, rakji itd. V farmah pa se hitro navadijo tudi na rastlinsko hrano, na kašo in drugo jedi iz žita. Jedo tudi kruh. Pijajo jih predvsem z mesnimi odpadki iz klavnice. Živali porabijo povprečno po 125 gramov mesne hrane na dan.

Kako donosna je reja soboljev, kažejo prepričljivo izkušnje iz drugih držav, zlasti iz Amerike. Ameriška družba, ki je zredila 250 soboljev, je izplačevala 77% dobička. Zlasti se obnese reja soboljev, če ima rejec hkrati ribnik, da more živali pitati z ribami. Sobolji se hitro množijo. Od prvih sto samic bi v dveh letih priradili 400 do 500 živali, v petih letih pa bi imeli že okrog 18.000 soboljev. To pomeni, da bi med drugo petletko mogli ustanoviti do 100 farm, ki bi imele do 180 živali, ali 50 farm po 360 soboljev.

V naši državi so tako ugodni naravni pogoji za rejo soboljev, da bi se moglo razviti največje farme ne le na Balkanu, marveč celo na evetu.

KORAK v boljše življenje

nikarja in predloge za verifikacijsko komisijo. — »No, dajmo,« in tako so srečno prebrédli uvodne formalnosti. Poročilo predsednika: »Bom kratak. Spomnil vas bom le na nekaj važnih stvari.« Govoril je v kratkih stvarkih o pmladanski setvi, košnji, žetvi, oranju itd. Nazadnje še o delovni disciplini, kar je malo zabolelo. »Morda je zrahljana disciplina kriva tudi moja popustljivost,« je dejal. Pošten pa tako ta predsednik! Komu bi se mogel zamoriti?

V zadrugu je vključenih 15 gospodarstev in 43 zadrugnikov. Med letom so tri zadrugnike izključili, štiri na novo sprejeli. V vsem letu so opravili 6105 delovnih dni in imajo čistega dobička 1.337.128 dinarjev. Od žitaric je bilo čistega dohodka 217.000 dinarjev, vrtnine so prinesle 335 dinarjev, krmne rastline 222.000 dinarjev, sadjarstvo je 22.000 dinarjev, vinogradništvo 184.000 dinarjev, evinogojstvo 158.000 dinarjev, a govedoreja je bila za 28.000 dinarjev pasivna. Med letom so adaptirali konjski hlev, kokošnjak ter pitališče za 60 pitancev in 12 plemenskih svinj. Uredili so zadrugo žago, ki je vrgla 51.000 din čistega dobička. Kovačičje, kljub sklepu na lanskem občnem zboru, niso mogli ustanoviti, prav tako ne mlina, katerega so že uredili, a ga bo vzel zadrugi sklad. Letos bodo posebno skrbeli za krompir, katerega bodo posadili na 11 ha, in za krmno bazo za govedorejo, ki ne sme biti več pasivna. — Zborovalci so priklimali, brigadir pa je pripomnil:

»Živina, ki smo jo dobili od »Odkupa«, je elaba. Moramo jo še to pomlad zamenjati z dobro. Seveda pa brez močnih krmil krave ne bodo molzle. Strinjamo se s predsednikom, da moramo letos

Golob je sedel za mizo ob steni. To je velik in širokopleč možakar, s priostrenimi brki in tekmizmi prsmi. Za kovača ga ima vsak, tak orjak je. Na zboru je bil malo vinen. Sam pravi, da rad pije, toda tudi dela rad. »Kar je res, je res. Če vi govorite o kravah, prašičih, o kurah, zakaj ne bi jaz o mojih konjih. Zobjanja nimajo. Smilijo se mi konjički. Tako revna bedra imajo. Stroje imam drugače v redu. Enemu vozu sicer manjka kolo, pa kaj bi tisto. Ga bom že pravočasno kje staknil.«

Nato pa Dancig po Golobu: »Sicer res še malo časa v zadrugu, toda moram opozoriti, da moramo disciplino in organizacijo pošteno popraviti. Tisto, kar je lani storil Golob, nihče nikdar več ne sme storiti. Najstarejši zadrugnik Babič se je dva dni trudil s senom in ga lepo posušil. S prevozom ste toliko časa odlašali, da ga je žež uničil. Golob, ti si bil pa odgovoren za prevoz.«

»Ježeš, tovariš Dancig! Po vas bo. Če vzroji takle orjak in udari s to mogočno pestjo, prav gotovo ostane povsed le prah za njim.« — Golob pa ni vzrožil. Mehka duša je začel jokati: »Kriv sem, kriv, toda nisem pil in ne ležal. Kosil sem s konji, tako kosil, da je od konj telko. Kako so se mi, revčki, emilili, pa sem kosil do konca. Mislil sem dobro, pa je dež vse pokvaril. V bodoče bom vedno poslušal le brigadirja.«

Sklenili so vsi, da je tako prav tudi za druge. Odslej bodo ubogali le brigadirja in predsednika. Saj drugače delo ne more dalje. Sklepi so kar deževali, predlogi in nasveti, kesanja in obljube. Nazadnje je svoje povedal še okrajni sekretar Šiška. Vesel je bil zadrugnikov.

»Smo vsi?«
»Skoro vsi. Kar začnimo!«
Predsednik, Gracarjev Tone, je šel k mizi. To je mlad človek, s komaj tremi križi, živahen in odkrit na prvi pogled. Kandidira v republiško skupščino. Otvoril je zborovanje. Za delovnega predsednika so izvolili brigadirja Jožeta Vrana. Postal je rdeč, v zadrugi si je bil roke in se takoj skušal opravičiti: »Se nikoli nisem vodil sestanka. Če bo kaj narobe, mi boš pomagali, ne?« — »No, gremo dalje.« — Sprejaj Minka: »Čakaj, zapisi

Tako odkrito in pošteno so se izpovedali svojih malih grehov, v resnici pa so dobri, pridni, saj je zadruga najboljša v trebanjskem okraju. Letos so napovedali tekmovanje zadrugi v Veliki Loki. Premalo! Mirenška zadruga prav lahko tekmuje z najboljšimi v Sloveniji.

Po končanem tekmovanju najlepša točka dnevnega reda: zabava. Zadišal je svež pšenični kruh, in domače rdeče vino se je penilo v kozarčih. Ho-ruk! — Golob je stegnil roke proti stropu — harmonika — in zadrugniki so zaplesali, da se je čulo daleč po tih mirneki dolini.

Stari Franc je sunkovito odprl okno in nagovoril na cesti stoječega Jako: »Veselo je pri njih!« — »Res, da. Je tudi lahko Mihec je dobil za svojih 426 dni nad 55 tisočakov. Predsednik 42.000, Jermanova nad 28.000, Kozolc 42.000, Simončič 41.000, Golob nad 32.000. Saprabbolt, toliko so dobili, čeprav so vse obvezno oddajo izpolnili. Dobro jim gre v zadrugu!«

»Pusti to, v zadrugo večno ne grem.«
»Jaz pa premišljujem o tem. Se mi zdi, da bi le ne bilo napačno, če bi šel,« je odvrnil Jaka, toda stari Janez je že zaloputnil oknice.
Jaka si je prižgal cigareto in stopil po cesti. Iz zadrugne hiše je pela harmonika tako vabeče, vrisali so in plešali. Kaj ko bi stopil mednje in jih prosil, če me sprejemo v zadrugo? — je pomislil Jaka. Se je čes. Stopil je proti hiši, odlomil vrbovo večico in si jo zataknil za klobok. Zunaj je že pomlad, pri zadrugnikih veselje, pesem in harmonika.
»Jaka, le naprej! Novo življenje te čaka, sicer ne brez dela, toda delo, ki pripaša blaginjo.«
Jak

Po vsej Sloveniji so proslavljali obletnico Prešernovega rojstva

Stodruge obletnice smrti dr. Franceta Prešerna so 8. t. m. proslavljala skoraj vsa kulturno-umetniška društva v Sloveniji.

Po vseh večjih kolektivih, gimnazijah in školah v krajanskem okraju so bile proslave in predavanja o dr. Francetu Prešernu v Prešernovem gledališču pa je bila zvečer prikazana uspešna dramatičniza »Prešernove besede« avtorice Balbine Baranovič. Na dan obletnice Prešernove smrti je bila dopoldne pred njegovim grobnim žepom svečanost, v Prešernovem kraju, kjer stoji njegov spomenik pa se je zbralo nad 2000 ljudi, predvsem predstavnikov oblasti, množičnih organizacij, kulturnih društev, ustanov in šolska mladina. Svečanost je otvoril tov. Balderman, porjenik za prosveto pri MLO. O Prešernu kot velikem pesniku, geniju in naprednem mislecu pa je govoril prof. Ciril Valušček. Člani MKUD »Stane Zagar« so recitali. Prešernove pesmi pa je zapel mladinski pevski zbor II. Kranjske gimnazije. Predstavniki množičnih organizacij so mnogo položili vence na grob velikega pokojnika.

Zvečer je bila v veliki dvorani sindikalnega doma zaključna prireditelj Prešernovega tedna, kjer je bil vokalni koncert moškega pevskega zbora »Franco Prešeren« pod vodstvom Petra Liparja. Ki je odlično zapel narodne in umetne pesmi, med temi tri Prešernove pesnitve »Pod oknom«, »Strunam« in »Zdravljico«.

Mestni svet pri Kamniku je priredil KUD v prvem domu proslavo, na kateri so nastopili solo pevci in recitatorji. Na proslavo je prišlo mnogo ljudi iz mesta in okolice.

V Zgorinju je organiziralo proslavo SKUD »Vesna«. Nad 400 ljudi je poslušalo predavanje prof. Vinka Znidarja o obudbah Prešerna za slovensko kulturo. Pevski zbor je zapel Prešernove pesmi, nato pa sta sledila dva samostojna tova. Marinka Križevcova »Nezakonska mati« in »Rožmarin«. Najbolj priljubljena točka je bila komedija Bernarda Shawa Pigmalion, ki jo je uprizorila dramska skupina pod vodstvom tov. Ivana Zupana.

Pljučajni so imeli na obletnico Prešernove smrti prijeten literarni večer, na katerem so poslušali predavanje tov. Vide Slugove o njegovem literarnem delu. V predavanju je vpletla recitacije najpomembnejših Prešernovih pesnitev, ki jih je recitiral član pljučkarske gledališča tov. Gunzer. Predavanje je zaključila »Zdravljica«, ki jo je zapel gimnazijski pevski zbor. Na literarnem večeru so bili Anton Ingolič, ki jebral črtico »Srečanje«, dr. Alojz Remec je prebral nekaj svojih objavljenih najnovejših pesmi. Ivan Potrč pa odzvoje iz filmskega scenarija »Gorica«.

Dramatska skupina je gostovala v coni B

Maribor, 10. febr. Te dni se je vrnila v Maribor z desetdnevnega gostovanja po coni B dramska skupina MKUD »Dr. Franjo Crnek«, ki jo sestavljajo dijaki in dijakinje I. gimnazije v Mariboru. Na svojem gostovanju v koprskem okolju je dramska skupina uprizorila Borove »Razglednice« s katerimi je lansko leto zasedla prvo mesto na republiškem tekmovanju mladinskih kulturno-umetniških društev. Primerci so mlade mariborske igralce posredno navdušeno sprejeli in z velikim zanimanjem sledili predstavi.

Dramatska skupina MKUD »Dr. Franjo Crnek« študira sedaj dve novi igri: Nušičevega »Dr.« in Švajgerjevo dramo »Domacija«. Tako bo dramska skupina častno izpolnila svojo obveznost, ki jo je sprejela za 10. obletnico ustanovitve OF. — V. B.

DELAVSKE SVET BO IMEL REDNE SEMINARJE

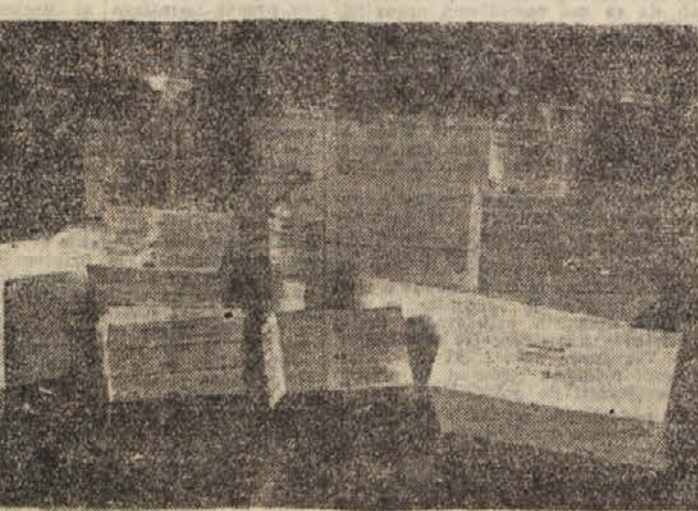
Kranj, 10. febr. Upravni odbor Tiskarne v Kranju je na zadnji seji sklenil, da bo organiziral več seminarjev, na katerih se bodo člani Delavskega sveta strokovno usposabljali in seznanjali z delom, ki jih čaka. Prvo predavanje je imel pomočnik predsednika Sveta za

zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti LRS tov. Vinko Hafner. Govoril je o mednarodni politični situaciji in ukrepih v zvezi z reorganizacijo trgovskega sistema. Polnostovinsko zbrani člani Delavskega sveta Tiskarne so z zanimanjem sledili referatu na sklenili, da bodo vsakih 14 dni organizirali taka predavanja.

Do 27. aprila bodo pokrili zadrudni dom

Trbovlje, 10. febr. Na zadnji seji kraljevskega odbora OF Praprotno, ki so se je udeležili tudi člani iniciativnega odbora za gradnjo zadrudnega doma, članice AFZ odbora, odbor gasilskega društva in ljudske inspekcije, so razpravljali o vseh važnih vprašanih in se med drugim sklenili, da bodo v tekmovanju za 10. obletnico OF pokrili zadrudni dom in uredili sobo za šestanke do 27. aprila. Frontovci Praprotnega bodo morali krepko prijeti za delo, če bodo do 27. aprila zadrudni dom pravčasno pod streho. — S. S.

Dragoceno darilo kanadskih študentov

Zdravstveni fond ljubljanske univerze je pred nedavnim prejel preko CK LMS od kanadske sekcije mednarodne študentske službe večjo količino dragocenih zdravil, kot so streptomycin, aversilina, trisulfat, Cillitina tablete in podobno.

Tudi druge univerze in visoke šole v FLRJ so od te organizacije prejele zdravila, ki bodo preko zdravstvenih fondov in poliklinik razdeljena potrebnim študentom.

Še o slabem mleku

Mleku, ki ga dobivajo potrošniki na nakaznice, bo treba res posvetiti večjo pozornost. Skupina Ljudske inspekcije naj bi mleko po mlekarnah večkrat pregledale in se zanimale za njegovo kakovost. Morala bi kazalo določiti vsaj časno tudi posebno organe, ki bi imeli na razpolago vse tehnične pripomočke in bi bili zadolženi za redno pregledovanje mleka. Šele ko bodo kmetije, ki obvezno oddajajo mleko, čutili stalno kontrolo nad mlekom, jih bo minilo veselje prillivati mleku vodo ali oddajati več dni staro mleko, kakor se dogaja zdaj.

Potrošniki se pritožujejo, da se jim zadnje dni mleko seveda. Da se to zgodi v vročem poletju, človek se razume, ne mora pa razumeti, da se mleko seveda zdi, ko je vendar dovolj hladno, da vzdrži prevrto presno mleko več dni, seveda če ni zmešano in razredeno z vodo. To brezvestno početje z mlekom je vredno vse osobne tembolji, ker so kmetije, ki oddajajo mleko, večinoma posteni, med potrošniki pa se najde nekaj brezvestnikov, ki se jim niti otroci ne smilijo, ko ostanejo po njihovi krivdi brez mleka. Takli brezvestneži kvarijo tudi ugled poštenih kmetov, ki se tudi pri oddaji mleka zavedajo svojih dolžnosti do skupnosti. J. Z.

Začelo se je mednarodno prvenstvo univerz v smučanju

Lapaine, Bizjak in Schulzbacherjeva zmagali v veslaletomu

Na znanem smučišču pod Vitrancom se je večer začelo prvenstvo jugoslovanskih univerz v smučanju. Jugoslovanski tekmovalci pa ne tekmujejo sami. Izven konkurence nastopajo tudi italijanski in avstrijski tekmovalci, godim se smučarji Zaprane Nemčije ne udeležujejo prvenstva, ker niso pravčasno dobili vsotnega dovoljenja. — Italijanska ekipa v današnjem tekmovanju ni nastopila ker jo sestavljajo le tekaci in skakalci. Tako so bili v veslaletomu našim tekmovalcem in tekmovalcem tekmeči le Avstriji. Jutri bosta nastopila na skakalnih tekmah tudi dva Norvežana, ki študirata v Gradcu. Kakor dananjše tekme, tako bo tudi jutrišnje tekmovanje v skokih in tekih zelo zanimivo.

Proga današnjega veslaletoma s ciljem na dan Branine je bila dolga 2000 metrov s 400 m višinske razlike in 32 vrsticami. Bila je srednje težka, vendar so bili mnogi favoriti ob drugon sekunde pri vožnji ob vstopu v Branice. Tam je zadržal padeč Habrerja in Raucha, prav tako pa je naša tekmovalka Hladnika in Knopa ter Avstrijca Kallaha tam vrglo iz proge. Na cilj je prišlo ob 66 prijaviteljih tekmovalcev 49 smučarjev. V tehničnem pogledu so pokazali lep napredek Zupančič, Lubeš, Pogarčnik ter Lapaine.

V tekmovanju žensk je zmagala avstrijska tekmovalka Schulzbacherjeva, naša najboljša predstavnica Hanuševa pa je bila druga ter od naših tekmovalk za razred boljša. Rezultati so naslednji: moški: 1.—2. Lapaine in Bizjak (Ljubljana) 2:04.3, 3. Hladnik (L) 2:05.2, 4. Knop (L) 2:06.1, 5. Zupančič (L) 2:10.4, 6. Dermič (L) 2:12.1, 7. Romberger (A) 2:12.3, 8. Lubeš 2:12.9, 9. Pogarčnik (L) 2:13.0, 11. Šentar (Beograd) 2:17.1, 12. Kallah (A) 2:17.8, 13. Kumar (Z) 2:18.1. Najboljši zastopnik Univerze iz Skopja Atanas Vangelji je zasedel s časom 3:57.0 44. mesto.

Ženske: 1. Schulzbacher (A) 3:00.3, 2. Hanuš (L) 2:10.4, 3. dr. Losenšek (A) 2:21.4, 4. Bizjak (L) 2:00.8, 5. Vukadinović (Z) 3:09.0, 6. Fajdiga 3:59.3.

Naši smučarji-železničarji v Bad Gasteinu

Kakor smo že poročali, se je v četrtek pričelo prvo mednarodno smučarsko prvenstvo železničarjev, katške, Norveške, Italije, Francije, Anglije, Nemčije, Avstrije udeležujejo tudi tekmovalci Jugoslavije. Tekmovanje v teku na 16 km in štafeti 4 krat 10 km se lahko udeležujejo tudi tekmovalci, ki so po svojih zvevah člani mednar. smučarske organizacije (FIS).

Poročilo o tekmovanju v teku na 16 km dopolnjujemo s tem. Zmagao je 16 km s časom 54:15.1, pri čemer je bil prvi naš tekmovalci J. Zupančič s časom 54:44.8. Na 6. do 8. mesto so se avstrijci trije Švedi, nato dva Avstrijca Neuchal in Schneberger. Za njimi se je na 11. mesto plasiral Matevž Kordeš, ki je dosegel čas 59:25. Samo 10 sekund za njim je prišel na cilj Tone Pogarčnik in zasedel 12. mesto pred tretjim Avstrijcem in prvim Nemcem, Razinger (Jugosl.) se je s časom 1:00.2 plasiral na 15. mesto. Najboljši Jugoslovanci-železničarji je bil Lado Starman, ki je s časom 1:02:22 zasedel 24. mesto. 25. je bil Franc Kandare, 26. pa drugi član jugoslov. železničarske reprezentance Horvat, ki je porabil za progo čas 1:02:24. Ostali trije jugoslovanski tekmovalci-železničarji pa so zasedli ta-le mesta. 32. je bil Antonjevič s časom 1:03:35, 38. Lojze Klavžič s časom 1:06:11 in 40. Urbšič s časom 1:06:35.

Včeraj je bilo tekmovanje v smuku. 3500 m dolga brzinska proga je imela 1400 m višinske razlike. Bila je odlično speljana. Izmed 53 tekmovalcev jih je prišlo na cilj 42. Idejno vreme in dobre snežne razmere so imele za posledico tudi odlične rezultate. Zmagali so: 1. Švedski tekmovalci, 2. Avstrijci, 3. Nemci, 4. Italijani, 5. Avstrijci, 6. Avstrijci, 7. Avstrijci, 8. Avstrijci, 9. Avstrijci, 10. Avstrijci, 11. Avstrijci, 12. Avstrijci, 13. Avstrijci, 14. Avstrijci, 15. Avstrijci, 16. Avstrijci, 17. Avstrijci, 18. Avstrijci, 19. Avstrijci, 20. Avstrijci, 21. Avstrijci, 22. Avstrijci, 23. Avstrijci, 24. Avstrijci, 25. Avstrijci, 26. Avstrijci, 27. Avstrijci, 28. Avstrijci, 29. Avstrijci, 30. Avstrijci, 31. Avstrijci, 32. Avstrijci, 33. Avstrijci, 34. Avstrijci, 35. Avstrijci, 36. Avstrijci, 37. Avstrijci, 38. Avstrijci, 39. Avstrijci, 40. Avstrijci, 41. Avstrijci, 42. Avstrijci.

Današnji šport

NOGOMET: Ljubljana: ob 13.30 prijateljska tekma med prvakom Slovenije Korotanom iz Kranja in B reprezentanco Ljubljane.

Ob 13. uri glavna tekma med prvakom Hrvaške Tekstilcem iz Varaždana in liškimi moštvom Odrda. Obe tekmi bosta na stadionu FZS ob Trševci cesti.

KOŠARKA:

Ljubljana: Ob 11. uri bo v veliki dvorani na Taboru prijateljsko srečanje med košarkarji mariborskega Železničarja in domačimi igralci ASK-a. Prijatelji košarke vabljenti!

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu

Jugoslavija izžrebana v skupino B

Dunaj, 10. febr. Predsednik mednarodne namizne teniske federacije lord Montegu je danes videl žrebanje za liko slabši. Zato so učenci višjih razredov organizirali študijske krožke, kjer mladim trikrat tedensko pomagajo pri učenju. Rudniška industrijska šola ima tudi pevski zbor, ki ima 16 članov in godbo na pihala. Pri športnem društvu »Rudar« je 22 mladincev, ki se posebno zanimajo za nogomet, atletiko in smučanje. Pri otvoritvenih tekmah v smučanju so zasedli prvo mesto, pri šahovskem brtrotiraju pa drugo mesto. B.

Izšla je knjiga: MARX-ENGELS-LENJIN: O TEHNIKI

Izvečki iz del klasikov marksizmaleninizma. Deloma prevedel in pripravil za tisk inž. Vojta Jeremič. Cena knjige je 72 din. Narodna pošlita na naslov: Predurčje za izdavačev delatnost Ministrstva gradjevinarstva NR Srbije »Gradjevinška knjizica, Beograd, Vuka Karadžića 18; tekoči račun št. 101-67120 pri Narodni banki FLRJ, podružnica za LR Srbijo v Beogradu; knjigo pa lahko dobite tudi v prodajalni Gradjevinške knjize, Beograd, Vuka Karadžića 18.

UPRAVA REVVIJE »DELO«

poziva vse, ki žele prejeti revijo za leto 1951, da plačajo do 1. marca 1951 naravno in vnesku 160 din. Revija bo izšla v šestih zvezkih. Naravno je plačati na naslov: Cankarjeva založba v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31, ček. rač. št. 604-90821-7.

OBVESTILO

Z odločbo vlade LR Slovenije S. zak. št. 533 z dne 27. jan. 1951 je prenehal z dne 31. dec. 1950 poslovanje podjetja »Društvo kmetijsko posestvo 27. aprila Dob pri Mimu«.

OBVESTILO

Z odločbo vlade LR Slovenije S. zak. št. 533 z dne 27. jan. 1951 je prenehal z dne 31. dec. 1950 poslovanje podjetja »Društvo kmetijsko posestvo 27. aprila Dob pri Mimu«.

OBVESTILO

Z odločbo vlade LR Slovenije S. zak. št. 533 z dne 27. jan. 1951 je prenehal z dne 31. dec. 1950 poslovanje podjetja »Društvo kmetijsko posestvo 27. aprila Dob pri Mimu«.

Lovska družina, ki ne pozna pravil

Krško, 10. febr. 11. januarja je odšla lovška družina Krško-Laskovec na lov na zajca proti Veliki vasi in Drnovemu. Ko je dvajset lovcev okrog pol ene popoldne sklepal obroč, so se vrčali domov dijaki iz leskoveške gimnazije. Neustra je hotel, da se v tekočem pred lovcem v smeri vrčajočih se dijakov in da je lovec v svoji brezobzirnosti popustil lovski strasti in klub vneto streljal. Ranil je troje otrok: prvega v oko, drugega po nohah, tretjega v ustnicu.

DA BO LJUBLJANA RES SNAŽNO MESTO

V Ljubljani imamo mestno podjetje »Snaga«. Za ime same pove, da je njegova naloga in dolžnost skrbeti za zunanje lice našega mesta. Ker pa zunanje lice našega mesta nekakšna legitimacija njegovih prebivalcev, je razumljivo, da je delo tega podjetja zelo važno.

V pomenku z ravnanjem »Snage« izve marsikaj, kar vedni Ljubljancem ni znano. Stara mestna občina je imela dvoje podjetij, ki sta skrbela za snago v mestu, in sicer Cestno nadzorstvo in Mestno pristanišče. Obe podjetji sta imeli okrog 500 stalnih delavcev in 35 parov konj, za izpolnjevanje svojih nalog pa sta najemali dnevno še kakih 25 voznikov. Ljubljana je imela v tisti dobi 2 škropilna avtomobila in 6 tovornih avtomobilov za razne prevoze.

MLO je obe podjetji razpustil in njune naloge so prevzela podjetja »Snaga«, »Beton« »Cestogradnje« in »Kamen«. Nekoč teh podjetij pa doslej ni moglo v celoti izpolnjevati svojih nalog, ker jim primanjkuje delovne sile. »Snaga« sama ima za cestna dela in odvajanje smeti na razpolago samo 60 delavcev. Povprečno starost teh delavcev pa je 60 let. Ob slabem vremenu kakršno imamo malone nepretrgoma že tri mesece, pa je stalno 15 do 20 delavcev bolnih. Kaj lahko naredi v tako velikem mestu dobrih 40 delavcev, je pa pač slehernemu razumljivo.

Naloga podjetja »Snaga« je pomembna, če ne v ulicah, ki jih odvajajo odpadkov s cest in smeti iz vež. Dokler sta bila škropilna avtomobila uporabljiva, je bilo pomatanje cest in ulic še nekako v redu, ker so jih delavci stalno ispirali. Prišla pa je nujnejša potreba, mnoge vasi na krških tleh, zlasti v Suhi krajini, so bile v zadnjih vrtohih in sušnih poletjih v nevarnosti, da bi ostale brez vode. Zato smo morali poslati oba škropilna avtomobila iz Ljubljane škropilna vozila v ogrožene vasi tja, da sta stala na pokvarila in potam dolgo nismo mogli dobiti nadomestnih delov iz tujine. Dobili smo jih šele lani v novembru in trenutno ima Ljubljana na razpolago en škropilni avto, s katerim zdaj pridno izpirajo ceste in ulice.

ZADNJA KAZEN GA NI POBOLJŠALA

Janez Marn, brezposelni računovodja iz Rožne doline v Ljubljani je nepopravljivo prevarant ter za zadnja kazen še ni izboljšal in poboljšala. Vdan pijančenstvu je vedno iskal priložnosti, kako bi na nepošten način pridobil denarja. Od bivkega sodelca Zdravko Jeraničja je znanke »Imperia«, ki mu ga je prinesel s sence iz Velike Loke v popravilo in ga proslil, če mu ga lahko proda. Marn ni zamudil priložnosti. Ko je bil v denarni zadregi je prišel k Jeraničjevi materi z izgovorom da ga pošilja njena privoljena mati, ki ga pošilja na njegov prvotni posel, ki ga obljublja, da če ne bo prinesel denarja, ga bo prinesel nazaj, v naravnem primeru pa denar. Marn pa sprotno na primeru pa denar. Marn je prodal za 30.000 din, ali smisljal potrebo, da bi vsaj nekaj priravnal za pravega lastnika, temveč je denar zapil, ostalo mu je le 5000 din. Za nepoštenost je bil kaznovan na 7 mesecev odvzema prostoti. — S.

Dijani motociklist, žeparka in tatca

Ljubljana, 10. febr. »Kakor smo že večkrat ugotovljali, je v večini prometnih nesreč vzrok vinjenost nekaterih brezvestnih kolesarjev, ki ogrožajo s svojimi vozili ne samo sebe in sopotnike, marveč tudi mimo idece. Eden izmed takih voznikov je Berlič Vilod z Vodnikove ceste v Ljubljani. V družbi se je krepko napil, sedel z neko uslužbenko »Megrada« na motorno kolo in se odpravil z njo iz mesta po Celovški cesti proti št. Vidu. Kljub temi in megli je vozil z brzo 30 km na uro in tako neprevidno, da je bil bližnji tovarne »Unitas« nenadno tresel v mirno in pravilno po desni strani vozečega kolesarja Rajčpa Jožeta, ki se je vrčal iz službe. Udarec je kolesarja vrgel na kamnito cestišče s tako silo, da si je pri padcu prelomil lebanjsko dno in desno ključnico.

Pred sodiščem je obtožen Berlič skušal zmanjšati svoje krivdo s tem, da je kolesarja »kar nenkrat zagledal pred seboj, sodišče pa je prišlo do zaključka, da je bila njegova pozornost zmanjšana prav zaradi zaužitja alkohola, kar je ugotovil sodno-medicinski inštitut z analizo krvi. Ker je bil to že drugi Berličev primer kaznivoga dejanja zoper varnost javne in šolske prometne sredstva, je sodišče kaznovalo s podgrižnim letom odvzema prostoti s priložnim delom.

Za nevarno žeparko se je izkazala komaj 19-letna P. J. J. k. Dragica, ki se je lani konec okt. pripeljala iz Tovarca pri Čakovcu v Ljubljano prav z namero, da si z žeparstvom pridobi denarna sredstva za brezdelno življenje. Svoje živje je iskala v gneči, ker se je zavedala, da njen »posel« v takih okoliščinah najraje uspeva. Že kar ob izstopu iz vagona na postaji v Ljubljani je prišla do denarnice z manjšo vsoto in večjo količino denarja. Svoje živje je iskala v gneči, ker se je zavedala, da njen »posel« v takih okoliščinah najraje uspeva. Že kar ob izstopu iz vagona na postaji v Ljubljani je prišla do denarnice z manjšo vsoto in večjo količino denarja. Svoje živje je iskala v gneči, ker se je zavedala, da njen »posel« v takih okoliščinah najraje uspeva.

Za nevarno žeparko se je izkazala komaj 19-letna P. J. J. k. Dragica, ki se je lani konec okt. pripeljala iz Tovarca pri Čakovcu v Ljubljano prav z namero, da si z žeparstvom pridobi denarna sredstva za brezdelno življenje. Svoje živje je iskala v gneči, ker se je zavedala, da njen »posel« v takih okoliščinah najraje uspeva. Že kar ob izstopu iz vagona na postaji v Ljubljani je prišla do denarnice z manjšo vsoto in večjo količino denarja. Svoje živje je iskala v gneči, ker se je zavedala, da njen »posel« v takih okoliščinah najraje uspeva.

OBVESTILO

Po organih Poverjenitva za notranje zadeve glavnega mesta Ljubljana je bil izsleden Kamaradžič Marko, ki odgovarja za več izvršenih tatvin dvočkolov.

OB ARRESTACIJI SE JE PRI IMENOVANEM

OB ARRESTACIJI SE JE PRI IMENOVANEM

Verdijeva proslava v Brezicah

Te dni je Ljudska univerza v Brezicah dočelo počastila 50-letnico smrti velikega italijanskega skladatelja Giuseppe Verdija. Vredoma je solski upravitelj tov. Lojze Skrabl v daljšem govoru orisal življenje in delo velikega italijanskega komponista. Temu je sledilo izvajanje Verdijevih skladb. Orkester SKD »Stanka Černeliča« v Brezicah je pod taktirko tov. Skrabla v kvintetu izvedel uverturo iz Traviate ter Velike fantazije in Trubadurja. Tov. Franjo Baškovič je zaigral solistično točko in sicer Slavostno koronacijo iz Aida ter Sansonovo Žensko le varo naš iz Rigoletta.

Pohvaliti moramo izvajanje celotnega kvinteta odnosa sekreteta, kjer je tov. Lojze Skrabl igral na delo tov. Branko Ruch, ravatelj glasbene šole na klarinet, tov. Ivan Kolenc na klavir, tov. Franjo Baškovič na harmoniko; hvaležni pa smo še posebej gostovoma iz Krškega tov. Antonu Kržmanu ter Marjanu Ivančiču, ki sta igrala na I. in II. violino.

Na koncertu se je izkazalo, da imajo Brezličani smisel za kulturo, kratki pa smo tudi videli, kakšna kulturno-prosvetna panoga zanima tujakinske prebivalce. Nad 120 poslušalcev je s toplimi aplavzi izrazilo svoje zadovoljstvo. — V. M.

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

OBVESTILO

